अनर्थकंविषयार्जनमित्याह रायःअर्थाः क्षणभंगुरमायुर्यस्य तस्यएतेकियत्प्रियंकुर्वंति तदुक्तमितिहासेषु धनंहिपुरुषोलोकेपुरुषंधनमेववा अवश्यमेकंत्यजतितस्मात्किधनतृष्णयेति ॥ ३९ ॥ यन्नदुःखेनसंभिन्नंनचग्रस्तमनंतरम् अभिलाषोपपन्नंचसुखंस्वर्गपदास्पदमित्येवंभूताः स्वर्गादिभोगाअपिनसेवाऽर्हाइत्याह एवंहीति क्षयिष्णुत्वेहेतुःक्रतुभिःकृताइति तद्यथेहकर्मचितोलोकःक्षीयतएवमेवामुत्रपुण्यचितोलोकःक्षीयतइतिश्रुतेः अतएवपुण्यतारतम्येन सातिशयाःनचनिर्मलाः स्पर्धादिमत्त्वात् नविद्यतेदृष्टंश्रुतंचदूषणंयस्मिन् ॥ ४० ॥ किंच यदध्यर्थ्ययत्संकल्प्य अतःसंकल्पितात् विपर्यासंविपरीतंफलममोघमवश्यंप्राप्नोति ॥४१॥ तदेवदर्शयति सुखायेति ईहयाइच्छयाक्रिययावा यःपूर्वमनीहायाहेतोः सुखेना

रायःकलत्रंपशवःसुतादयोगृहामहीकुंजरकोशभूतयः॥ सर्वेऽर्थकामाःक्षणभंगुरायुषःकुर्वंतिमर्त्यस्यकियत्प्रियंचलाः॥ ३९ ॥एवंहिलोकाःक्रतुभिःकृताअमीक्षयिष्णवःसातिशयाननिर्मलाः ॥ तस्मादृष्टश्रुतदूषणंपरंभक्त्यैकयेशंभजतात्मलब्धये ॥ ४० ॥ यदध्यर्थ्येहकर्णाणिविद्वन्मान्यसकृन्नरः॥ करोत्यतोविपर्यासममोघंविंदतेफलम्॥ ४१ ॥ सुखायदुःखमोक्षायसंकल्पइहकर्मिणः ॥ सदाप्नोतीहयादुःखमनीहायाःसुखावृतः ॥ ४२ ॥ कामान्कामयतेकाम्यैर्यदर्थमिहपूरुषः॥ सवैदेहस्तुपारक्योभंगुरोयात्युपैतिच॥ ॥ ४३ ॥ किमुव्यवहितापत्यदारागारधनादयः ॥ राज्यंकोशगजामात्यभृत्याप्राममतास्पदाः॥ ४४ ॥ किमेतैरात्मनस्तुच्छैःसहदेहेननश्वरैः॥ अनर्थैरर्थसंकाशैर्नित्यानंदमहोदधेः॥ ४५ ॥ निरूप्यतामिहस्वार्थःकियान्देहभृतोऽसुराः ॥ निषेकादिष्ववस्थासुक्लिश्यमानस्यकर्मभिः॥ ४६ ॥ कर्माण्यारभतेदेहीदेहेनात्मानुवर्तिना॥ कर्मभिस्तनुतेदेहमुभयंत्वविवेकतः॥ ४७॥

वृतोव्याप्तआसीत् सईहयादुःखमाप्नोत्येव॥ ४२॥किंच कामान्भोगान् काम्यैर्विषयैःकर्मभिर्वा पारक्यःश्वादिभोग्यः नत्वात्मीयःभंगुरश्च ॥४३॥ किमुदेहात् व्यवहिताःअपत्यादयोममताविषयाःपारक्याइतिवक्तव्यम् ॥ ४४ ॥ किंच स्वयंपुरुषार्थरूपस्यकिमेतैरतितुच्छैरित्याह किमेतैरिति ॥४५॥ भोगावसराभावाच्चएतैःकउपयोगइत्याह निरूप्यतामिति प्राचीनैःकर्मभिःक्लिश्यमानस्य कर्मभिःकियानर्थइतिवान्वयः॥४६॥ ननुकर्मसुसमाप्तेषुभोगावसरःस्यात्तत्राह कर्माणीति नचेदंकर्मतस्यफलंदेहादिकंचपरमार्थइत्याह उभयंकर्मचदेहंच अविवेकतः अज्ञानेनैवतनुते॥४७॥